

ఆ ద ర్శ నం ప తు ల కు ఆ శి స్సు

రచయిత్ర: శ్రీమతి వి. ప్రభావతిగారు

లీల మేడ కిటిగీ దగ్గరకు వచ్చి ఆ కాళంకేసి చూసేసరికి మబ్బులు విడిపోయి వెన్నెల వచ్చింది. అకస్మాత్తుగా ఆమెకు హృదయంతో మెరపు మెరసినట్లయింది.

లీలకు వివాహమై యిప్పటికి ఆరుమాసాలైంది. వివాహమైన వెంటనే తలిదండ్రుల్ని విడిచి భర్తతోవచ్చేసింది. లీలా మూర్ఖుల వివాహమంతా నూతన పంధాలలో వారి అభిప్రాయ ప్రకారం జరిగింది. వీరి వివాహాన్ని గురించి బంధువులందరూ యెంతో సంతోషించారు. అనుకూల దాంపత్యం అన్నారు. నూతన మార్గాన్ని చూపినందుకు యెంతో మెచ్చుకొన్నారు.

లీల తెలివి తేటల్ని గురించి జాతకాన్ని గురించి మూర్తి బంధువులందరికీ గొప్ప అభిప్రాయం వుండేది. వివాహానికి ముందు లీలామూర్ఖుల జాతకాన్ని పోల్చి చూస్తే యెంతో అనుకూలంగా వున్నాయని మూర్తి తలిదండ్రులు చాలా సంతోషించారు. లీలకు మూర్తే తగిన వరుడని, ఆమె అదృష్టంవల్లనే దొరికాడని లీల తలిదండ్రులు ముచ్చట పడ్డారు. వివాహానికి ముందు లీల బంధువులలో కొందరు, ఆమెకు అనేక విధాల మూర్తిలోవున్న లోపాలను గోరం తలు కొండంతలుగా చేసి చెప్పారు.

‘అతనికి సంపాదన మీద దృష్టి లేదు’ అన్నారు. అదొక లోపంగా కనపడలేదు లీలకు. సంపాదన మీద దృష్టి సామాన్య మానవులకేవుంటుంది, మూర్తి అసాధారణ వృత్తి అనుకొన్నది.

‘అతనిది నిలకడ లేని మనస్సు’ అన్నారు. అదొక లోపంగా కనపడలేదు లీలకు. మూర్తి కళోపాసకుడు. ఎప్పటికప్పుడు నూతన శోభలను సృష్టించి పరిపూర్ణత్వ సిద్ధి కోసం ప్రయత్నించే గుణసంపన్నుడు అనుకొంది. వారికా అనేకం చెప్పారు. వారి అమాయక త్యానికి నవ్వుకుంది. తన తన మూర్తి యీ సామాన్యల కర్ణమవుతాడా? అనుకుంది. చివరికి వధూవరుల సమ్మతిపైనే వివాహం జరిగింది. కవులు రచయితలు కళోపాసకులు అంతా వచ్చి నూతన వధూవరులను ఆకీర్షించారు. నిత్య నూతనత్వంకోసం తపించే

మూర్తికి దివ్యజోతి దొరికిందని అభినందించారు. లీల మహా దానందంలో తేలియాడింది. వారి ప్రసంగానికి పరమాను రాలైంది. ఇంతటి వృత్తమ పురుషుని భార్య అయినందుకు గర్వించింది. తన జీవిత కనుమూర్తి మూర్తి ఆదర్శసాధనకు సహాయం చెయ్యటానికై అంకితం చెయ్యాలనుకుంది.

వివాహం కాగానే మూర్తి, లీల తలిదండ్రుల సమ్మతిపై ఆమెను వినోదార్థం అజంతా, హంసీ, ఎల్లోరా మొదలైన ప్రదేశాలకు తీసుకు వెళ్ళాడు. అజంతా, హంసీ దృశ్యాలను చూచినప్పుడు లీల హృదయం ద్రవించింది. మూర్తి ఆయా ప్రదేశాల పూర్వ వైభవాన్ని ప్రస్తుత పరిస్థితిని కళ్ళకు కట్టి నట్లు వర్ణించి చెప్పాడు. లీల హృదయం నవనీతం. పూర్వ వైభవాన్ని విన్నప్పుడు ఆమె హృదయం వుప్పొంగింది. ప్రస్తుత పరిస్థితిని చూచినపుడు ఆమె హృదయం క్రుంగి పోయింది. మూర్తిలాంటి కళారాధకులు పదిమందివుంటే దేశం యింత దీనస్థితికి వచ్చేది కాదేమో అనుకొంది. ఆ క్షణం ఆమె కళ్ళకు మూర్తి దేవతామూర్తిలాకనుపించాడు. ‘నా మూర్తి’ అని గర్వంతో అనుకొంది. అతని చేత అనేక ఘనకార్యాలను చేయించాలని నిశ్చయించుకుంది.

దంపతులిద్దరూ యింటికి తిరిగి వచ్చారు. మూర్తి చిత్రకారుడు. పిత్రాజ్ఞతం తక్కువ. అందువల్ల రాబోయే పరిస్థితులు ఎదుర్కోవలసిన ఘట్టాలు మూర్తి లీలకు చెప్పాడు. వివాహానికి ముందే ఒకరి పరిస్థితు లొకరికి చెప్పకొన్నారు. తమ నిష్కమపటుస్వభావాలకు తామే సంతోషించుకున్నారు.

ఇంటికి తిరిగి రాగానే కుటుంబం క్లుప్తంగా జరపాలని సంకల్పించుకుని మూర్తి నడిగింది లీల.

“నీ యిష్టం” — అన్నాడు మూర్తి — “ఇద్దరం—మనకి జరగదా?” అని చిరునవ్వు నవ్వాడు.

ఆ నవ్వు లీల అర్థం చేసుకుంది. మూర్తికి పిల్లలంటే యిష్టం లేదు. లీలకూ పిల్లలు కావాలని లేదు. గంపెడు పిల్లలను పెట్టుకుని సంసారం యీదలేక చీదరించుకుంటూ బ్రతికే దంపతులను, అనేక మందిని ఆమె చూసింది.

మూర్తి తన్మయత్వంతో చిత్రం గీసుకుంటూవుంటాడు.

ఆదర్శదంపతులకు ఆశీస్సు

ఆమె ప్రక్కనే కూర్చుని హాయిగా పొగుకూతుంటేది. లీల యిల్లు కదలదు. పిక్కాయకు వెళ్ళేది కాదు. ఆపులనుకూడా చూసేదికాదు. ఎప్పుడూ మూర్తి ప్రక్కనే వుండేది. అతనికి చిత్ర రచనకు కావలసినవన్నీ అవర్చి పెట్టేది. అతని కేయిబ్బంది కలగకుండా చూస్తూవుండేది. వారి జీవితమే జీవితము.

ఈ విధంగా రోజులు గడస్తున్నాయి. మూర్తి చిత్రాలు గీస్తున్నాడు. ఎప్పుడూ లీల అతని ప్రక్కనే వుండాలి. లీల లేక పోతే ఆనంది కుంచె నడవదు.

సాధారణంగా వారు ప్రతి సాయంకాలము క్రంథ పఠంతో కాలక్షేపం చేశారు. వాకిలి ముంఠ మల్లెపందిరి క్రింద కుర్చీలు వేసుకుని కూర్చుంటారు. ఆ మల్లెక్రించే సువాసనల్లో మూర్తి, లీలకు పుస్తకాలు చదివి వినిపించే వారు. మధ్యమధ్య “ఓహో యేమి వున్నత భావాలు” అనే వారు. ఆమె “అవును” అనేది.

“లీలా యీగా చెగుతుంటూ చిత్రాలు గీసుకుంటూ ఒకరి ప్రక్కవారు ప్రసంగం అంతా యిద్దరడేటట్లు జీవించటంంటే యింకేం కావాలి?” అన్నాడు మూర్తి

“అవును” అన్నది లీల.

“లీలా మనం ఆదర్శదంపతులం కామా?—ఎంత ఆప్యాయంతులం!” అన్నాడు మూర్తి ఆమె కవీంద్రుని ప్రతి అనుభూతి గర్వించింది.

ఒకనాడు వాగ్దేవు క్రంథపఠనలో వుండగా ఆ పూజోపే వున్న ఒక చిత్రకారుడు వచ్చి, చిత్రకారులందరూ కలిసి ఆ పూజులో వొక చిత్ర ప్రదర్శనం యేర్పాటు చేస్తున్నానని వారలరోజులు జరుగుతుందనీ, రెండు రోజులలో ప్రాంభ మవుతుందనీ విూరుకూడా రావలసిందనీ మూర్తిని ఆహ్వానించి కల్పాడు.

మూర్తి సిన చానుర్యాన్నంతా చూపి గొప్ప చిత్రాన్ని సృష్టించి చిత్ర ప్రదర్శనలో పెడతానన్నాడు లీలతో. లీల చిత్రం త్వరగా పూర్తి వెయ్యరుని ప్రోత్సహించింది. ఎక్కడ అలగడమై పోతుందోనని అతనికి కావలసిన వన్నీ అడగ కుండానే అందించేది.

మూర్తి ఆ చిత్ర చిత్ర రచన ప్రారంభించాడు. రంకులు నిండుకుంటున్నాయి. కుంచెలు మారిపోతున్నాయి. క్రమంగా

చిత్రం మానవా కృతిని చాల్చింది. ఆ చిత్రాన్ని చూచుకుని మూర్తి వుస్పాంగిపోయాడు. ఆ చిత్రంలో తాను స్ఫురింప చేసిన భావాలను లీలకు విప్పి చెప్పాడు. ఇద్దరూ ఆనంద పరవశులయ్యారు. రెండు రోజుల్లో చిత్రం పూర్తయింది. మూర్తి ఆ చిత్రాన్ని చిత్ర ప్రదర్శనకాలకు తీసుకు వెళ్ళి దాని నక్కడ విడచి, మిగిలినవారి చిత్రాల నొకసారి చూసి వచ్చేశాడు. తాము అహోరాత్రాలు కష్టపడి పూర్తిచేసిన చేసిన చిత్రాన్ని విడిచి వచ్చినందుకు యిద్దరికీ విచారం కలిగింది.

వారం రోజులు గడిచినై. ఆ రోజు చిత్ర ప్రదర్శనలో తమ కళానైపుణిని గొప్పగా చూపిన చిత్ర కారులకు బహు మతులిస్తారు. దినికి ఒక గొప్ప సభ యేర్పాటు చేశారు. అనేక మంది కళావేత్తలు, రచయితలు, కవులు సభకు వచ్చారు. మూర్తి సరిగా సమయానికి వెళ్ళాడు. ఒక ఆంగ్ల చిత్ర చిత్ర కళావేత్తను ఆ సభకు ప్రధానంగా యెన్నుకొన్నారు. అతడు, బహుమతులు తీసుకొనిన వారి కేర్లను చదివాడు. ప్రధాన బహుమతి విడువే మూర్తికి వచ్చింది. మూర్తి నిర్విణ్ణుడయ్యాడు.

సభలో అందరి దృష్టులు అతని మీదికే ప్రసరించాయి. మూర్తి లేచి అభ్యంకుని వేదిక దగ్గకు వెళ్ళాడు. అతడు మూర్తిని యెంతో వెచ్చుకొన్నాడు. ప్రధాన బహుమతి విడువే మూర్తికిచ్చాడు. సభలో కితావ్యములు.

రాత్రి రి గంటలు ..... లీల మేక కిటికీ దగ్గరవచ్చి ఆకాశంకేసి చూసే సరికి మబ్బులు విడిపోయి వెన్నెల వచ్చింది. లీల హృదయాకాశంలో మెప్పు మెరసిట్లుయింది.

“లీలా?”.....

లీల వెతుకు తిరిగింది.

“చిత్ర ప్రదర్శనలో నాకే ప్రధానబహుమతి విడువేలు”

అఁ!.....లీల హృదయం వుస్పాంగింది. ఉత్సాహంకో మూర్తి కరస్పృ చేసింది.

“మరి నాకో ప్రధాన బహుమతి?” అంది లీల నవ్వుకు.

మూర్తి అంగంచేసుకుని ఆమె కళ్ళలోకి చూచాడు. చంగ్రుకు కిటికీలోంచి తొంగిచూస్తూ ఆశీర్వదించాడు ఆ ఆదర్శదంపతుల్ని.....

